PREDLOG PROGRAMA DELA Z OTROKI PRISELJENCI ZA PODROČJE PREDŠOLSKE VZGOJE

Tanja Jeseničnik, multiplikatorka, Druga OŠ Slovenj Gradec

Projekt "Izzivi medkulturnega sobivanja"

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN ŠPORT

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI SOCIALNI SKLAD
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

Stanje

- Praviloma velja, da se število otrok priseljencev v VIZ zavodih od leta 2010 povečuje (MIZŠ, 2016).

- Glede na demografsko sliko sveta in Evrope lahko predvidevamo, da se trend ne bo ustavil.

- *Samo dostop do vzgoje in izobraževanja še ne zagotavlja uspešnosti.*

- *Posameznik lahko prispeva družbi le toliko, kolikor se sam počuti varnega in vrednega kot oseba. Vzgojitelj in učitelj sta tista, ki lahko začneta razvijati skrbne odnose v vrtcu in šoli.*

(dr. Sonja Rutar, Predlog programa)

Medkulturnost

- V slovenskih raziskavah se je večkrat pokazalo, da strokovni delavci nimajo pozitivnih stališč, dovolj znanj in veščin za delo s priseljenci.

  (Novak idr., 2009; Peček in Lesar, 2006; Čančar in Drljić, 2015 V: Predlog programa, 2018).

- Zgolj z znanjem in pozitivnimi stališči vseh strokovnih delavcev lahko šole in vrtci medkulturno vključujejo, izobražujejo in vzgajajo otroke.
- Medkulturna vzgoja in izobraževanje sta namenjena obojim, tako priseljencem kot večinskemu prebivalstvu – to je vzgoja za pozitivno vrednotenje drugačnosti in raznolikosti v družbi.

Izhodišča za izvajanje programa v VVZ

- K uspešnemu vključevanju in izvajanju programa prispevajo vsi strokovni delavci in zaposleni v VVZ, vsi otroci v skupini in starši.

- Potrebno je nuditi podporo pri vključevanju v okolje tako otrokom kot staršem.

PREDLOG PROGRAMA DELA Z OTROKI PRISELJENCI V VRTCU

Prvo starostno obdobje (1leta-3 let)

Naravno usvajanje slovenščine in izvajanje aktivnosti za uspešno vključevanje otrok in staršev

Drugo starostno obdobje (3-6 let)

Ure začetnega učenja slovenščine in izvajanje aktivnosti za uspešno vljučevanje otrok in staršev

ZAČETNO UČENJE SLOVENŠČINE

Učenje slovenščine naj bo načrtovan, voden in spremljan proces, ki poteka na različne načine in ob različnih dejavnostih (dr. Mihaela Knez, Predlog programa):

1) Posebne ure za otroke priseljence (do 8 otrok) – osnovno besedišče in sporazumevalni vzorci.
2) Vsakodnevna rutinska dejavnosti – raba ustaljenih sporazumevalnih vzorcev pri vsakdanjem življenju in delu v vrtcu.
3) Skupne dejavnosti v vrtcu (npr. jutranji krog, igre, pesmi, tema …) – vzgojitelj vključuje tudi vsebine, ki so se jih priseljenci naučili izven skupine
4) Posebne skupine za otroke priseljence, ki še niso vključeni v VVZ.

- Oblike in metode dela so prilagojene starosti in potrebam otrok (npr. delo v manjši skupini, individualno, v igralnici oz. izven nje, v času dopoldanskih in popoldanskih aktivnosti, ki jih ponuja Kurikulum za vrtce).
- Izvaja jih vzgojitelj predšolskih otrok z dodatnimi znanji slovenščine kot drugega/tujega jezika.
- V večjem obsegu se izvajajo ure za predšolske otroke.
- “Urice za jezik” – v matičnem oddelku, sodelujejo vsi otroci, predstavljajo obogatitev jezikovnega področja.
- Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik je pripravil gradivo in Učni načrt za začetno poučevanje slovenščine kot drugega jezika za predšolske otroke.

AKTIVNOSTI ZA USPEŠNO VKLJUČEVANJE OTROK IN STARŠEV

- Srečanje dobrodošlice.
- Medsebojno spoznavanje z drugimi starši.
- Spoznavanje delovanja zavoda in vključitev v aktivnosti.
- Informiranje o aktivnostih v lokalnem okolju in spodbuda k vključitvi (brošura), most med okoljem in starši.

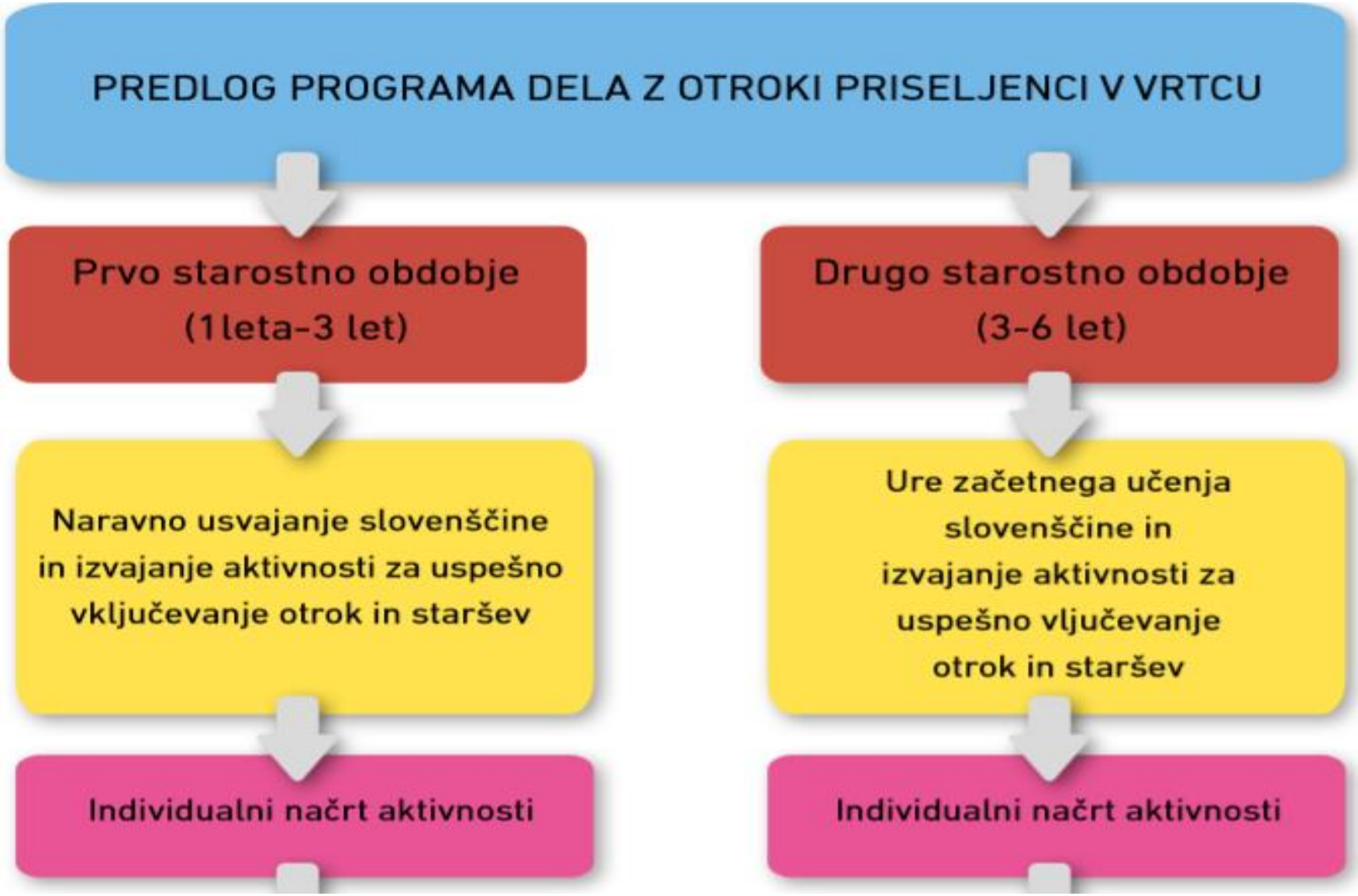
PREDLOG PROGRAMA DELA Z OTROKI PRISELJENCI V VRTCU
Prvo starostno obdobje (1leta-3 let)
Naravno usvajanje slovenščine in izvajanje aktivnosti za uspešno vključevanje otrok in staršev
Individualni načrt aktivnosti
Drugo starostno obdobje (3-6 let)
Ure začetnega učenja slovenščine in izvajanje aktivnosti za uspešno vljučevanje otrok in staršev
Individualni načrt aktivnosti

INDIVIDUALNI NAČRT AKTIVNOSTI

- Načrt za posameznega otroka, ki nastaja v sodelovanju z otrokom in starši.
- Spremljamo področje socialne vključenosti, počutja otroka ter razvoja besednega razumevanja in izražanja.

PREDLOG PROGRAMA DELA Z OTROKI PRISELJENCI V VRTCU

Prvo starostno obdobje (1 leta–3 let)

Naravno usvajanje slovenščine in izvajanje aktivnosti za uspešno vključevanje otrok in staršev

Individualni načrt aktivnosti

Drugo starostno obdobje (3–6 let)

Ure začetnega učenja slovenščine in izvajanje aktivnosti za uspešno vljučevanje otrok in staršev

Individualni načrt aktivnosti

PODPORNA MREŽA ZA OTROKE IN STARŠE

Ohranjanje maternega jezika in kulture otrok priseljencev
Senzibilizacija staršev za jezik in kulturo okolja
Aktivnosti lokalnega okolja (mladinski centri, različna društva, ljudske univerze, druge vladne in nevladne organizacije ...)
Podpora delodajalcev pri jezikovnem in socialnem vlkjučevanju staršev otrok priseljencev

Hvala za vašo pozornost.

Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada. Operacija se izvaja v okviru Operativnega programa za izvajanje evropske kohezivne politike v obdobju 2014-2020.